

fra, at hvad de Herrer anse for rigtigt, anse de for rigtigt ifølge deres inderste Overbevisning, og det frasalde de ikke paa den Maade. Det kan da heller ikke falde Nogen ind — allermindst den ærede Forslagsstiller — at forlange, at de skulde gjøre det, men vi sige, at ligesaa lidt som vi stille Forslag til en Adresse, hvori vi ville hævde alle vore Anskuelser, ligesaa lidt stille vi Forslag til en Adresse, hvori den anden Side af Salen vil komme til at frasalde sine Anskuelser. Vi stille derimod Forslag til en Adresse, hvori de forskjellige Anskuelser slet ikke omtales, for at alle de, der ville med — de, der ikke ville med, kunne vi naturligvis ikke tage noget Genhyn til — alle de, som ville forjones, som ville bringe Offre for, at vor Frihed kan udvikle sig gennem en rolig Udvikling, kunne mødes paa dette neutrale Gebet. Det er derfor en fuldstændig Misforstaaelse fra den anden Side, naar man siger, at man ikke har noget Bevis for, at de Andre ogsaa virkelig frasalde alle deres Fordringer; thi disse Beviser skulle slet ikke findes. Det vilde være en løgnagtig Forsoning, dersom man stillede til sine forhenværende Modstandere noget Forslag, som de kun kunde gaa ind paa ved at opgive alle deres Fordringer eller overhovedet deres politiske Program. Det kunne de selvfølgelig ikke; det er soleklart. Vi kunne kun stille et Forslag af den Natur, at vi enes om ikke i dette Dieblis at kæmpe om politiske Programmer, men derimod at kæmpe for at naae praktiske Resultater, som kunne føre til, at vi komme til at forhandle sammen i Fremtiden og derved ogsaa komme til bedre at forstaa hinandens politiske Anskuelser. Meget af Kampen beror nemlig paa Misforstaaelser, og disse Misforstaaelser ville heves, naar vi engang vilde stille os paa et neutralt Gebet og sige: Vi tie stille om Alt dette, vi spørge ikke om, hvem der har stemt imod dette og dette, eller hvem der har stemt for dette og dette; det vedkommer os ikke i dette Dieblis. Derved opgiver man, som sagt, ikke sine Anskuelser, thi det kan selvfølgelig ikke finde Sted; men man enes kun om at stemme for Noget, hvori der ikke tales om Anskuelser til nogen af Siderne, og overlader Talen derom til dem, der have Lust til at komme ind paa Etigt i dette Dieblis. Hvad der foreligger er altsaa et Forslag, som man har kaldt meget uskyldigt, og om hvilket jeg gjentager, at det slet ikke siger Noget om alle disse vanskelige og omskiftede Ting; det gjør kun Fordring paa at tilbyde et Gebet, hvor vi Alle kunne enes i det Diemed at gjennemføre praktiske Resultater og føre Fred og Ro tilbage i Danmark. De Herrer, der ville med, kunne komme; de, der ikke ville med, maa forsvare for sig selv, at de ikke ville det. Jeg vil nu ikke sige, at jeg ventede det, men kun at jeg var berettiget til at vente, at det var fra den anden (høire) Side, at Forsoningens Saand vilde komme; men jeg kan ikke negte, at, medens jeg til min store Forbaufelse i Winter

stadig hørte om de Herrer fra den modsatte Side (Venstre), at de vare umedgjørlige i Et og Alt, at de stillede deres Fordringer paa Spidsen og ikke vare til at komme nogen Bei med, saa hører jeg, nu da der er 'en forsonlig Stemning hos dem, og da jeg tænkte, at der vilde blive en almindelig Tubel i Thinget, at denne Stemning møder almindelig Misbilligelse fra deres Modstanderes Side, idet de nu finde, at de Herrer fra Venstres Side ere blevne altfor forsonlige! Hver Gang de Herrer gjøre et lille Skridt til at enes paa neutralt Gebet, saa hedder det strax: Nu have de frasalbet det og det, det kunne de ikke være befjendte, det er en stor Skam, at de ikke ville hævde deres Standpunkt til det Yderste, osv. osv. Ja, Forandring fornøjer, som det hedder, men jeg kan ikke negte, at mig har det forundret, og at jeg er bleven konfunderet derved. Jeg troede nemlig ganske vist, at Forsoningens Aand herskede saa fuldstændig paa den Side, jeg tidligere har sluttet mig til, og derfor er jeg gaaet med den; men jeg ser nu, at denne Forsonlighed kun hersker, naar man kan bebrede sine Modstandere Uforsonlighed. Saa snart disse derimod begynde at blive forsonlige, saa bliver man selv uforsonlig. Det har jeg tilladt mig at paavise, og det er min Pligt at gjøre opmærksom paa, at man har ved Finantslovens Overgang til 2den Behandling (Afbrydelse) — Andet har der aldrig været Tale om — virkelig vist Forsonlighed (Sindenburg: Gaa videre!) Nei, jeg gaar ikke videre, men holder mig hertil. Dernæst siger jeg: den næste Prøve paa Forsoning er den, der nu er stillet, og herom siger jeg, at, naar den bestaaer, saa vil den betyde Noget (Fredenskeren: Det er kun en a conto Betaling). Ja, dersom de ærede Herrer ikke kunne strække sig saa vidt, at de kunne sige: de Ting, vi skændtes om for nogen Tid siden, ville vi ikke for Dieblis-ket stændes om, men vi ville se at blive enige om praktiske Skridt (Stemmer: Det er kun en Haandsrækning til det forenede Venstre!) — de maa gjerne kalde det en Haandsrækning til det forenede Venstre; det er ganske vist blevet betragtet som noget af det Skammeligste, man kunde gjøre, at give en saadan Haandsrækning; men jeg for mit Vedkommende skammer mig dog ikke ved at gjøre det — jeg mener altsaa, at dersom vi ikke alle række Haanden til Forsoning med hinanden, saa kan det meget let hendes, at Forsamlingen tilsidst gaar istykker (Stemme: Na!); ja det er min Mening, og, naar jeg har den, vil jeg virkelig ikke stikke begge Hænderne i Lommen og sige: Albrig vil jeg forliges, selv om jeg ser, at Alt gaar kaput. Altsaa, denne Haandsrækning tager og giver jeg ganske rolig for min Part og jeg mener, at Forsoning vil vise sig deri, at man vedtager Adressen i den neutrale Form den nu har faaet; thi det er en fuldstændig neutral Form, hvori den nu er bragt (En Stemme: Og saa derefter?); Ja, derefter kæmpe vi saa igjen imod